

СЪДЪРЖАНИЕ

ПЛЕНАРНИ ДОКЛАДИ	15
Драган ЖУНИЧ (Университет в Ниш, Сърбия) – Трите края и четвъртият	17
Ценка ИВАНОВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Съвременни предизвикателства пред балканските славянски езици	25
Даниела Виктория БУША (Институт по история „Николае Йорга“, Букурещ, Румъния) – Румъния и България – в търсене на добросъседство (1878–1914 г.)	37
ИСТОРИЯ И КУЛТУРА.....	43
Живко ЖЕКОВ (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Приносът на траките за победата на елините в гръко-персийските войни 490–449 г. пр. Хр.	45
Димитър ДИМИТРОВ (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Християнството сред бесите в късната античност: извори, факти, проблеми	55
Надежда ХРИСТОВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Отношения между съпрузите и между родители и деца според църковното право в България и католическа Европа (XII–XIV в.)	70
Момчил МЛАДЕНOV (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Някои аспекти от балканската политика на Шарл I д'Анжу	81
Красимира МУТАФОВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – „Трансплантираният Анадол?“: нови регистрови данни за Османпазарска каза	90
Андрей АНДРЕЕВ (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Политиката на Русия към балканските православни християни през XVII век	103
Владимир Владов (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Европейското Просвещение и Балканите	114
Димитриос РУМПОС (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Приносът на българите, следвали в Атинския университет за културата на балканските народи през XIX в.	121
Флорин АНГЕЛ (Университет „Овидиус“ – Констанца, Румъния) – Доблестните войни на съседите – стереотипи в румънско-българската история през 1913 г.	131

Николай ПРОДАНОВ (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Кадрова осигуреност и агентурна мрежа на резидентурата на българското военно разузнаване в Букурещ (ноември 1913 – август 1916 г.)	141
Катерина Данайлова (Велико Търново) – Опити на България за мирно уреждане на гръцко-българския въоръжен конфликт от октомври 1925 г.	156
Даниел ЦИТИРИГА (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния) – Тронове – между дипломатическите стратегии и политическите интереси. Румънско-български проекти за династически бракове, 1921–1926 г.	166
Емануел ПЛОПЕАНУ (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния) – Балканите – отдалечен регион. Коментари на американската преса в периода между двете световни войни <td>175</td>	175
Магдалена ТИТА (Областна дирекция за култура, религиозни въпроси и националното наследство – Констанца, Румъния) – Румъния и България през 1956 г.	179
Мирела ВЕЛЕВА (СУ „Св. Климент Охридски“) – Отраженията на Източна Европа в западноевропейския интеграционен процес	192
Стеван АНЧЕВ (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – НАТО на Балканите в края на XX век	203
Михаела МЕЛИНТЕ (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния) – Ориентири на българския преход към демокрация. Реформите на електоралния процес	211
КУЛТУРА И ОБЩЕСТВО	219
Ljubiša MITROVIĆ (Filozofski fakultet Univerzitet u Nišu, Srbija) – Jezik i identiteti u uslovima globalizacije	221
Елван ТОПАЛЛЬ (Университет “Улудаг” – Бурса, Турция) – Турски военнопленник в София от 1913 г.: военният художник Мехмет Али Лага (1878–1947 г.)	228
Хюсейн МЕВСИМ (Анкарски университет, Анкара, Турция) – Пътните бележки на Селим Сърръ Тарджан за София (1932).....	239
Джерджи Шкау (Университет “Александър Джувани” – Елбасан, Албания) – Решаването на проблема с рuinите в Елбасан	245
Атанас ДЕРМЕНДЖИЕВ (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий“) – Географията в балканската политика на Румъния	260

Стела ДЕРМЕНДЖИЕВА, Боянка ДИМИТРОВА	
(ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) –	
География на българското черноморско културно пространство	277
Пламен ПАРАШКЕВОВ (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) –	
Границите на Балканите – география, история, иконография	296
Стела ДЕРМЕНДЖИЕВА, Петя СЪБЕВА	
(ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Балканите в учебното географско познание	302
Силвия ГРУДКОВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) –	
Академичното четене и интеркултурната компетентност	314
Наталия ЙОВАНОВИЧ (Университет в Ниш, Сърбия) –	
Традицията като фактор за балканския мултикултурализъм	321
Рачко ПОПОВ (Етнографски институт с музей при БАН) –	
Родството между светците според повериета на балканските народи	328
Илияна ГАНЧЕВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) –	
Балканската баня като обществена постройка (по сведения на пътешественици от XV–XIX век)	341
Адриана Клаудиа КЪТЕЯ, Мадалина ЛАСКА	
(Университет „Овидиус“ – Констанца, Румъния) –	
Културният образ на българската общност в добруджанская преса в края на XIX в.	346
Ванче БОЙКОВ (Университет в Ниш, Сърбия) – Влиянието на верския морал върху културата на сърбите през XIX век	353
Ивана СТОЯНОВИЧ (Университет в Ниш, Сърбия) –	
Запазването на културната идентичност на балканските народи във века на медиите	358
Зоран АРАЦКИ (Университет в Ниш, Сърбия) –	
Медиите между толерантността и омразата	365
Момчил МАРИНОВ (Национален парк-музей „Шипка-Бузлуджа“) –	
Тенденции в българското розопроизводство в края на XIX век (1878–1899 г.)	372
 ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА	379
 Мария СПАСОВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) –	
Старобългарски превод на две хомилии за <i>неделя месопустна</i> (по руски преписи от XII и XIV век)	381
Анастасия ПЕТРОВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) –	
Знаците на езика и балканският когнитивен модел	396

Христина МАРКУ (Тракийски Демокритов университет, Гърция) – Фразеологични единици с компонент <i>око-очи</i> в български и новогръцки език – опит за съпоставителен анализ	406
Христина ДАМЯНОВА (ШУ „Еп. Константин Преславски“) – Глаголно-именни съчетания с пасивна семантика в българския език	417
Krasimira KOLEVA (Universitatea din Шумен) – Fluviul Dunărea în discursul culturii antropologice	426
Йоана СЛАВЧЕВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Времето като „идеологическо алиби“ в румънските политически романи от 60-те и 70-те години на XX век.	431
Ивета РАШЕВА (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Култът към свети Никола и неговата проекция в „Житие на свети крал Стефан Дечански“ от Григорий Цамблак	438
Милена ЙОРДАНОВА (СУ „Св. Климент Охридски“) – Анализ на турските фразеологизми, съдържащи число и/или дума, изразяваша понятие за число, в романите на Орхан Памук	442

CONTENTS

PLENARY REPORTS	15
Dragan ŽUNIĆ (University of Nish, Serbia) – The Three Ends and the Fourth One	17
Tsenka IVANOVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Contemporary Challenges before the Balkan Slavic Languages	25
Daniela BUŠĂ (“Nicolae Iorga” Institut of History – Bucharest, Romania) – Romania and Bulgaria – In Search of a Good Neighbourhood (1878–1914)	37
HISTORY AND CULTURE	43
Zhivko ZHEKOV (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Contribution of the Thracians to the Victory of the Hellenes in the Greco-Persian Wars 490–449 BC	45
Dimitar DIMITROV (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Christianity among the Bessi, in Late Antiquity: Sources, Facts, Problems	55
Nadezhda HRISTOVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Relations between the Spouses and between Parents and Children according to the Church Law in Bulgaria and Catholic Europe (12 th –14 th Centuries)	70
Momchil MLADENOV (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Some aspects of the Balkan Policy of Charles the First of Anjou	81
Krassimira MUTAFOVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – „Anatolia Transplanted?“: New Register Data about the <i>Kaza</i> of Osman Pazar	90
Andrey ANDREEV (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Policy of Russia Towards the Balkan Orthodox Christians in the 17 th Century	103
Vladimir VLADOV (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The European Enlightenment and the Balkans	114

Dimitrios RUMPOS (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Contribution of the Bulgarians that Studied at the Athenian University to the Culture of the Balkan Peoples in the 19 th Century	121
Florin ANGEL (“Ovidius” University of Constantsa, Romania) – The Gallant Wars of the Neighbours. Stereotypes of the Romanian-Bulgarian History in 1913	131
Nikolay PRODANOV (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Provision of Personnel and Network of Agents of the Residence of the Bulgarian Military Intelligence Service in Bucharest (November 1913 – August 1916)	141
Katerina DANAIOVA (Veliko Tarnovo) – Bulgaria’s Attempts to Resolve the Greek-Bulgarian Armed Conflict in October 1925	156
Daniel CITIRIGA (“Ovidius” University of Constantsa, Romania) – Thrones – between Diplomatic Strategies and Political Interests. Romanian-Bulgarian Projects of Dynastic Marriages, 1921–1926	166
Emanuel PLOPEANU (“Ovidius” University of Constantsa, Romania) – The Balkans – a Distant Region. Commentaries of the U.S. Press in the Interwar Period.	175
Magdalena TITĂ (County Directorate for Culture, Religious Affaires and National Heritage, Constantsa) – 1956 – Romania and Bulgaria	179
Mirella VELEVA (“St Kliment Ohridski” University of Sofia) – The Reflections of Eastern Europe in the West European Integration Process	192
Stefan ANCHEV (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – NATO on the Balkans at the End of the 20 th century	203
Mihaela MELINTE (“Ovidius” University of Constantsa, Romania) – Landmarks of Bulgaria’s Transition to Democracy. The Electoral Process’ Reforms	211
 CULTURE AND SOCIETY	219
 Lyubisha MITROVICH (University of Nish, Serbia) – Language and Identities under the Conditions of Globalization	221
Elvan TOPALLI (Uludag University of Bursa, Turkey) – Turkish Prisoner of War in 1913’s Sofia: the Military Artist Mehmet Ali Laga (1878–1947)	228
Hüseyin MEVSİM (University of Ankara, Turkey) – The Travel Notes about Sofia by <i>Selim Surri Tarcan</i> (1932)	239

Gjergji SHQAU (University “Aleksander Jhuvani” of Elbasan, Albania) – The Management of the Urban Remains Problem in Elbasan City	245
Athanas DERMENDZHIEV (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Geography in the Balkan Policy of Romania	260
Stela DERMENDZHIEVA, Boyanka DIMITROVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Geography of the Bulgarian Black Sea Cultural Space	277
Plamen PARASHKEVOV (“St Cyril and St Methodius” University of Tarnovo) – The Borders of the Balkans – Geography, History, Iconography	296
Stela DERMENDZHIEVA, Petya SABEVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Balkans in the School Geographic Knowledge	302
Silviya GRUDKOVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Academic Reading and Intercultural Competence	314
Nataliya YOVANOVICH (University of Nish, Serbia) – The Role of Tradition for the Creation of Multicultural Society on the Balkans	321
Rachko POPOV (Ethnographic Institute and Museum at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia) – The Kinship between Saints according to the Beliefs of the Balkan Peoples	328
Iliyana GANCHEVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Balkan Public Baths as a Public Building (according to Information by Travelers of the 15 th –19 th Centuries)	341
Adriana-Claudia CÎTEIA, Mădălina LASCA (University “Ovidius” of Constantsa, Romania) – The Cultural Image of the Bulgarian Community in the Dobrudzha Press at the End of the 19 th Century	346
Vanche BOYKOV (University of Nish, Serbia) – The Influence of Religious Morals on the Culture of the Serbs in the 19 th Century	353
Ivana STOJANOVIĆ (University of Nish, Serbia) – Preserving the Cultural Identity of the Balkan People in the Mediaage	358
Zoran ARACKI (University of Nish, Serbia) – Media between Tolerance and Hatred	365
Momchil MARINOV (“Shipka-Buzludzha” National Park Museum) – The Trends of the Bulgarian Rose Production at the End of the 19 th Century (1878–1899)	372

LANGUAGE AND LITERATURE 379

Maria SPASSOVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – An Old-bulgarian Translation of Two Homilies about the Second Sunday before lent (Meat Shrovetide) (according to Russian Transcripts of the 12 th and 15 th centuries)	381
Anasthassia PETROVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Signs of Language and the Balkan Cognitive Model	396
Christina MARKOU (Democritus University of Thrace, Greece) – Phraseological Units with the Component <i>око-очи</i> in the Bulgarian and the New Greek Languages – an Attempt at a Comparative Analysis	406
Hristina DAMYANOVA (“Bishop Konstantin Preslavski” University of Shumen) – Verbal-nominal Combinations with Passive Semantics in the Bulgarian Language	417
Krassimira KOLEVA (“Bishop Konstantin Preslavski” University of Shumen) – The Danube River in Cultural and Anthropological Discourse	426
Yoana SLAVCHEVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Time as an “Ideological Alibi” in the Romanian Political Novels of the 60s and the 70s of the 20 th Century	431
Iveta RASHEVA (“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Cult to St Nikola and its Projection in “Passional of the Saint King Stefan Uroš III Dečanski” by Grigoriy Tsamblak	438
Milena YORDANOVA (“St Kliment Ohridski” University of Sofia) – An Analysis of the Turkish Phraseologisms Containing a Number and/or a Word that Conveys an Idea of Number in Orchan Pamuk’s Works	442